

Ю. М. ЖОРНОКУЙ,

доктор юридичних наук, доцент, завідувач кафедри цивільного права та процесу Харківського національного університету внутрішніх справ

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ФОРМИ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ – СУБ'ЄКТІВ ВЕНЧУРНОГО ІНВЕСТУВАННЯ: ЯКИМИ ВОНИ МАЮТЬ БУТИ?

У статті розглянуті питання проблематики визначення організаційно-правових форм юридичних осіб, які функціонують у сфері інноваційної діяльності – суб'єктів венчурного підприємництва. Зазначається нагальна потреба у чіткій регламентації на рівні Закону України «Про інноваційну діяльність» організаційно-правових форм таких суб'єктів. Обстоюється позиція двоякої юридичної природи венчурного підприємства, яке може визнаватися і юридичною особою (організаційно-правова форма), яка здійснює венчурне підприємництво, і об'єктом цивільно-правових відносин. Автор доходить висновку, що організаційно-правовими формами юридичних осіб – суб'єктів венчурного інвестування мають визнаватися акціонерне товариство або товариство з обмеженою відповідальністю.

Ключові слова: юридична особа, венчурне підприємництво, інноваційна діяльність, акціонерне товариство, товариство з обмеженою відповідальністю.

Постановка проблеми. У сучасній світовій практиці найпоширенішим способом вирішення проблеми отримання коштів для одержання результатів науково-дослідних або дослідно-конструкторських та технологічних робіт є механізм венчурного інвестування. В Україні майже відсутня єдина (цілісна) регульована система венчурного інвестування, що пропонує українським підприємцям перспективні форми взаємозв'язку з «молодими» юридичними особами, які у сфері технологічних інновацій та розробок нової продукції є більш мобільними та ефективними, порівняно з великими товариствами. Однак питання його суб'єктного складу в Україні не вирішені до цих пір¹. Такий стан справ зумовлено низкою причин як економічного, так і соціального, юридичного та іншого характеру. Зважимо, що для нас, як правників, першочерговий інтерес становлять саме правові аспекти, що зумовлюють проблематику не лише вибору організаційно-правової форми юридичної особи для здійснення венчурного інвестування, але й її специфіка, особливості та внутрішня будова.

¹ Незважаючи на те, що мною у 2004 р. було захищено дисертаційне дослідження на тему «Правове регулювання венчурного підприємництва (цивільно-правовий аспект)» жодні з пропозицій щодо суб'єктного складу правовідносин в інноваційній сфері не були прийняті до уваги, навіть не було розроблено дієвих правових механізмів щодо забезпечення створення та функціонування організаційно-правових форм юридичних осіб у досліджуваній сфері.

Виклад основного матеріалу. Весь спектр суб'єктного складу у сфері інноваційної діяльності законодавець окреслює поняттям інноваційна інфраструктура, якою, відповідно до ст. 1 Закону України «Про інноваційну діяльність», є сукупність підприємств, організацій, установ, їх об'єднань, асоціацій будь-якої форми власності, що надають послуги із забезпечення інноваційної діяльності (фінансові, консалтингові, маркетингові, інформаційно-комунікативні, юридичні, освітні тощо). Аналогічний спірний підхід зроблено у запропонованому до розгляду законопроекті «Про венчурну діяльність в інноваційній сфері», де суб'єктами інфраструктури венчурної діяльності визнаються виключно юридичні особи (ст. 6).

Тобто законодавець до інноваційної інфраструктури відносить лише юридичні особи, що, на нашу думку, є досить сумнівним (оскільки не враховується можливість участі як окремих суб'єктів, наприклад, фізичних осіб – підприємців²). Зокрема, відповідно

² Відповідно до Закону України «Про інноваційну діяльність» інноваційний продукт є результатом виконання інноваційного проекту і науково-дослідною і (або) дослідно-конструкторською розробкою нової технології (в тому числі інформаційної) чи продукції з виготовленням експериментального зразка чи дослідної партії і відповідає вимогам, закріпленим у ст. 14 цього Закону. Зважимо, що чинне законодавство України не містить заборон щодо здійснення такої діяльності фізичними особами, а отже, й можливості виробництва ними інноваційного продукту.

до ст. 5 Закону України «Про інноваційну діяльність» суб'єктами інноваційної діяльності можуть бути фізичні і (або) юридичні особи України, *фізичні і (або) юридичні особи* іноземних держав, особи без громадянства, об'єднання цих осіб, які провадять в Україні інноваційну діяльність і (або) залучають майнові та інтелектуальні цінності, вкладають власні чи запозичені кошти в реалізацію в Україні інноваційних проектів. Хоча у деякому ступені законодавець виправляється, роблячи спробу закріплення такої категорії, як «суб'єкти венчурної діяльності» (ст. 7 проекту Закону України «Про венчурну діяльність в інноваційній сфері»), якими запропоновано розуміти юридичні особи незалежно від організаційно-правової форми та форми власності, громадян України, іноземні юридичні особи і громадян, а також осіб без громадянства. Питання визнання фізичних осіб та фізичних осіб – підприємців суб'єктами інноваційної інфраструктури заслуговує на окрему увагу, у той час як невирішеність із організаційно-правовими формами юридичних осіб у сфері венчурного інвестування становить нагальне вивчення.

Метою статті є з'ясування можливих до застосування організаційно-правових форм юридичних осіб – суб'єктів венчурного інвестування.

Для підсилення інноваційної активності та інноваційно-інвестиційної привабливості Урядом України була розроблена Стратегія інноваційного розвитку України на 2010–2020 роки в умовах глобалізаційних викликів, результатами реалізації якої мають стати: утвердження інноваційної моделі економічного й соціального розвитку України; підвищення ефективності використання інтелектуального потенціалу країни; посилення конкурентоспроможності національної економіки; досягнення стабільного сталого розвитку й покращення добробуту громадян, а також збільшення інвестицій в економіку, тобто розвиток інноваційної інфраструктури.

Відповідно до ст. 6 Закону України «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні» до інноваційної інфраструктури належать інноваційні центри, технологічні парки, наукові парки, технополіси, інноваційні бізнес-інкубатори, центри трансферу технологій, інноваційні кластери, *венчурні фонди* (виділено мною. – Ю. Ж.) тощо. Як бачимо, суб'єктний склад інноваційної інфраструктури у цьому Законі, порівняно із визначенням, закріпленим у ст. 1 Закону України «Про інноваційну діяльність», відрізняється. У розумінні Закону України «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні» мова йде виключно про юридичні особи, які реалізують інноваційні проекти, тобто вже про *інформаційно-комунікативні, юридичні, освітні* не зазначається.

Крім того, у жодному нормативному акті, що встановлює правові умови створення, функціонуван-

ня та припинення суб'єктів інноваційної інфраструктури, не зазначається на організаційно-правову форму таких осіб. Як приклад, в сучасній юридичній літературі наводиться існування у м. Харкові ІТ-кластера, який є юридичною особою приватного права та здійснює діяльність у організаційно-правовій формі *громадської спілки* (виділено мною. – Ю. Ж.). При цьому засновниками такого кластеру виступають чотири приватні товариства з обмеженою відповідальністю (далі – ТОВ), що здійснюють господарську діяльність у секторі інформаційних технологій [1, с. 33]. Наведені обставини вказують не лише на ганебний стан справ у правовому забезпеченні організаційно-правових форм суб'єктів венчурного інвестування, але й небажанні законодавця, на якого покладено вирішення цієї проблеми, встановити чіткі та прозорі умови діяльності юридичних осіб, які визнаються суб'єктами інноваційної інфраструктури.

Зважимо, що саме юридичні особи в сфері венчурного підприємництва займають особливе становище, що обумовлено можливістю проведення розробок об'єктів права промислової власності та реалізацією майнових прав на їх використання. Проте постає питання співвідношення положень Цивільного кодексу України (далі – ЦК України), Господарського кодексу України (далі – ГК України) та низки законодавчих актів у контексті співвідношення понять «юридична особа» та «підприємство». Це дозволяє вказати, що двояка природа такого економічного явища, як «підприємство», обумовлює необхідність розгляду його правової форми участі в економічних відносинах як юридичної особи, так і – об'єкта цивільних відносин. Незважаючи на позицію розробників ЦК України, за якою підприємство є виключно об'єктом цивільних правовідносин, існують інші погляди до специфіки правового статусу юридичної особи, що займається венчурним підприємництвом (венчурне підприємство¹). Такі тенденції власне і домінують, що матеріалізувалося не лише у ГК України, але й правовій доктрині. Наприклад, розуміння законодавцем інноваційного підприємства має системний характер, що відображено у ст. 1 Закону України «Про інноваційну діяльність» та ст. 5 Закону України «Про інноваційну діяльність», за якими ним визнається підприємство (об'єднання підприємств) будь-якої форми власності, якщо більше ніж 70 відсотків обсягу його продукції (у грошовому вимірі) за звітний податковий період є інноваційні продукти і (або) інноваційна продукція. Відповідно закони закріплюють і організаційні форми таких підприємств, визнаючи ними: інноваційний

¹ «Венчурне підприємство» є умовною назвою організаційно-правових форм юридичних осіб, які здійснюють розробку та впровадження у виробництво та інші сфери національної економіки нових технологій.

центр, бізнес-інкубатор, технополіс, технопарк тощо. Отже, можна вести мову про відсутність чіткості у визначенні організаційно-правових форм юридичних осіб у сфері венчурного інвестування, про що неодноразово зазначалося в науковій літературі [1, с. 41; 2, с. 46; 3, с. 158–159].

Так, венчурне підприємство тлумачать як невелике підприємство, яке займається прикладними науковими дослідженнями і розробками, проектно-конструкторською діяльністю, втіленням технічних нововведень і технологічних новинок [4, с. 47]. Крім того, висловлено твердження, що венчурні підприємства («ризикові» фірми) є невеликими підприємствами, які створюються з метою випробування, доопрацювання та доведення до промислової реалізації «ризикових» інновацій [5, с. 66; 6, с. 22].

У цілому поняття венчурного підприємства як юридичної особи є правильними і практично повністю відображають його цивільно-правову сутність, але, на наш погляд, деякі елементи відсутні. Варто звернути увагу на непослідовність законодавця, який шляхом прийняття нормативно-правових актів розвиває поняття юридичної особи як учасника цивільно-правових відносин іншими визначеннями, такими, наприклад, як інноваційна структура (Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про порядок створення і функціонування технопарків та інноваційних структур інших типів»).

Вважаємо, що введення поняття «інноваційна структура» є недоречним, оскільки воно штучно підмінює поняття юридичної особи. Важливо звернути увагу на те, що зміст самих визначень «інноваційна структура» та «юридична особа», не в повній мірі характеризує їх правову природу, проте законодавець їх порівнює. Беручи до уваги положення ст. 83 ЦК України, звертаємо увагу, що організаційно-правовими формами юридичної особи є товариство або установа. Вважаємо, що «інноваційна структура» не може бути створена як установа, оскільки для ведення венчурного підприємництва передбачена безпосередня участь у здійсненні такої діяльності. На відміну від чого установа створюється однією або кількома особами (засновниками), які не беруть участі в управлінні нею. Тому юридичні особи, які займаються венчурним підприємництвом, створюються виключно як товариства. Хоча перспективне законодавство, на нашу думку, містить істотний недолік. Зокрема, законопроект «Про венчурну діяльність в інноваційній сфері» венчурну інноваційну компанію тлумачить як юридичну особу *будь-якої організаційно-правової форми*, яка здійснює управління активами венчурних інноваційних фондів (ст. 1) (виділено мною. – Ю. Ж.).

Враховуючи специфіку здійснення венчурного підприємництва, така діяльність має бути направле-

на на отримання прибутку, що обов'язково зазначається при розмежуванні товариств на підприємницькі та непідприємницькі (статті 84, 85 ЦК України). Юридичні особи, які здійснюють венчурне підприємництво, є виключно підприємницькими. Виходячи із положень ЦК України, такі юридичні особи можуть бути створені як господарське товариство. Враховуючи види останніх, специфіку їх створення та діяльності, на наш погляд, необхідно конкретизувати їх особливості та можливі форми застосування. Вважаємо, що юридичні особи в сфері венчурного підприємництва можуть бути створені виключно як акціонерне товариство (далі – АТ) та ТОВ. Підґрунтям такого бачення є врахування особливостей здійснення венчурного підприємництва та прийняття до уваги підвищеного ризику отримання негативного результату від такої діяльності.

При чому необхідно враховувати, що особи, які створюють юридичну особу, яка здійснюватиме венчурне підприємництво, мають за мету отримання прибутку від такої діяльності, в разі отримання негативного результату проведення науково-технічних розробок, вони зацікавлені у власній відповідальності перед кредиторами виключно в межах вартості своїх вкладів (ст. 140 ЦК України – ТОВ) або в межах вартості акцій, що їм належать (ст. 152 ЦК України – АТ).

Перехід України до нових економічних відносин обумовив акцентування уваги на отримання прибутку. Діяльність науково-дослідницьких інститутів та конструкторських бюро раніше фінансувалась за рахунок держави, але в наш час, коли кошти обмежені, вони мають самі знаходити джерела інвестування. Приватні юридичні особи також націлюють свою діяльність на *отримання прибутку*. Тому, на наш погляд, необхідно виділити і такий елемент, як діяльність, направлена на отримання прибутку. Але поруч із цим метою діяльності таких осіб є і «організація за розробками випуску наукоємної продукції, розвиток прикладних досліджень у перспективних галузях» [7, с. 14].

З усього вищевикладеного можна зробити висновок, що *юридична особа в сфері венчурного підприємництва* – це АТ чи ТОВ із визначеними галуззю діяльності та типом функціонування, діяльність якого направлена на заняття прикладними науковими дослідженнями, розробками, проектно-конструкторською діяльністю, з метою подальшого впровадження технічних нововведень, технологічних винаходів у виробництво і організація за розробками випуску наукоємної продукції у перспективних галузях з метою отримання прибутку.

Одне із найважливіших місць при дослідженні обраної проблеми займає й вивчення структури юридичної особи в сфері венчурного підприємництва.

У широкому розумінні структура будь-якої організації є формою та результатом розділу (спеціалізації) та кооперації праці в наукових та технічних організаціях. За словами І. О. Зеніна, розрізняють тематичну, галузеву (функціональну) та змішану структуру [8, с. 92] юридичної особи. Таке твердження ґрунтується на тому, що структурна модель кожної конкретної організації залежить від галузі її діяльності та поставлених перед нею завдань.

Юридичні особи в сфері венчурного підприємництва здійснюють наукову, науково-технічну та підприємницьку діяльність, перш за все направлену на створення об'єктів промислової власності. З метою подальшої реалізації прав на такі об'єкти іншим особам або часткової участі у статутному капіталі інших учасників підприємницької діяльності такі юридичні особи загального профілю проводять дослідні та фундаментальні дослідження у відповідних напрямках технічних або суспільних наук. У процесі здійснення таких досліджень найбільш висока ймовірність створення наукових розробок або «піонерних» винаходів. Натомість юридичні особи галузевого профілю проводять, головним чином, прикладні дослідження у відповідних галузях національної економіки, охорони здоров'я, освіти та культури, а також здійснюють розробки.

Залежно від порядку здійснення інвестування юридичні особи в сфері венчурного підприємництва поділяються на: 1) внутрішні та зовнішні структурні підрозділи діючих товариств та 2) окремі (самостійні) суб'єкти підприємництва.

У внутрішній організаційній структурі науково-дослідних та дослідно-конструкторських корпорацій знаходять розвиток такі форми, як спін-офф¹, тобто підприємницькі венчурні підрозділи. В умовах конкуренції «внутрішній венчур» є найбільш обережним і, разом з тим, найменш капіталоемним способом проникнення в нові галузі виробництва. Ефективною організаційною формою венчурного капіталу є і «зовнішній венчур». Зростаючи із спін-офф, молоде товариство вступає в контакт з іншими корпораціями, утворює на акціонерних засадах спільні фонди венчурного інвестування.

¹ Spin-off – підприємницькі венчурні підрозділи, які здійснюють свою діяльність під замовлення великих корпорацій. У подальшому при правильному веденні підприємницької діяльності вказані суб'єкти можуть стати самостійними суб'єктами підприємницької діяльності.

Також юридичні особи у сфері венчурного підприємництва можна класифікувати залежно від виконуваних ними функцій на: а) юридичні особи, які проводять розробку об'єктів промислової власності; б) юридичні особи, які здійснюють діяльність, направлену на впровадження (випробовування) об'єктів права промислової власності у виробництво; в) юридичні особи, які поєднують ознаки першого та другого виду, тобто суб'єкти, діяльність яких направлена на розробку та впровадження об'єктів промислової власності у виробництво.

У свою чергу, залежно від сфери діяльності, юридичні особи, які здійснюють венчурне підприємництво, можна поділяти на: а) ті, які діють у сфері промисловості; б) ті, які діють у сфері сільського господарства; в) ті, які діють в інших сферах або поєднують декілька.

Розглянувши питання щодо суб'єктів венчурного підприємництва, необхідно зробити ряд узагальнюючих **висновків**:

1. Повністю підтримуючи позицію фахівців, які займаються питаннями удосконалення законодавства про інноваційну діяльність в Україні у контексті внесення змін до Закону України «Про інноваційну діяльність» у частині визначення понять, ознак, функцій та місця таких суб'єктів, як бізнес-інкубатори, інноваційні центри, технопарки, індустріальні парки, технополіси в національній інноваційній системі [1, с. 41], варто додати й чітку регламентацію на рівні цього Закону й організаційно-правових форм таких суб'єктів. Якщо ж законодавець не визначиться із цим питанням, воно викличе ще більший резонанс у суспільстві щодо можливості визнання неправосуб'єктних осіб суб'єктами інноваційної діяльності (про що нами вказувалося на прикладі ІТ-кластера у м. Харкові).

2. Обстоюючи позицію двоякої юридичної природи венчурного підприємства зазначимо, що останнє може виступати і як юридична особа, яка здійснює венчурне підприємництво, і як об'єкт цивільно-правових відносин.

3. Враховуючи специфіку здійснення венчурного підприємництва, варто зазначити, що юридичні особи, які займаються такою діяльністю, можуть бути створені виключно у формі підприємницьких товариств. Безпосередньо організаційно-правовими формами суб'єктів, які здійснюють відповідну діяльність мають визнаватися АТ або ТОВ.

ЛІТЕРАТУРА

1. Аналіз правового регулювання діяльності інноваційних структур, підтримки малого та середнього підприємництва в Україні (регіональний аспект): наукове видання / за ред. С. В. Глібка, Ю. Є. Атаманової, О. В. Черкасова. Харків: Право, 2018. 96 с.
2. Першко Л. О., Данькевич А. П. Венчурні фонди як інвестиційні інститути: західний досвід і практика функціонування в Україні. *Науковий вісник Національного університету ДПС України (економіка, право)*. 2014. № 1. С. 40–46.

3. Юхачев С. П. Особенности венчурного инвестирования в современной России. *Социально-экономические явления и процессы*. 2012. № 5–6. С. 156–161.
4. Райзберг Б. А., Лозовский Л. Ш., Стародубцева Е. Б. Современный экономический словарь. Москва: ИНФРА-М, 1996. 496 с.
5. Мединский В. Г., Шаршукова Л. Г. Инновационное предпринимательство: учеб. пособие. Москва: ИНФРА-М, 1997. 240 с.
6. Яновський О. Венчурний бізнес. Особливості та переваги. *Бізнес-інформ*. 1995. № 15–16. С. 20–26.
7. Красовська А. Шляхи впровадження інноваційних проектів в Україні. *Інтелектуальна власність*. 2001. № 3. С. 12–15.
8. Зенин И. А. Наука и техника в гражданском праве. Москва: Изд-во Московского ун-та, 1977. 208 с.

REFERENCES

1. Glibko, S.V., Atamanova, Yu. E., Cherkasov, O.V. eds. (2018). Analysis of the legal regulation of the activities of innovative structures supporting small and medium enterprises in Ukraine (regional aspect). Kharkiv: Right.
2. Krasovskaya, A. (2001). Ways of Implementation of Innovation Projects in Ukraine. *Intellectual Property*, 3, 12–15.
3. Medinsky, V.G., Sharshukova, L.G. (1997). Innovative entrepreneurship: educational. way. Moscow: INFRA-M.
4. Pershko, L.A., Dankevich, A.P. (2014). Venture funds as investment institutes: western experience and practice of functioning in Ukraine. *Scientific Herald of the National University of the State Tax Service of Ukraine (Economics, Law)*, 1, 40–46.
5. Rayzberg, B.A., Lozovsky, L.Sh., Starodubtseva, E.B. (1996). Modern Economic Dictionary. Moscow: INFRA-M.
6. Yanovsky O. (1995). Venture business. Features and Benefits. *Business Inform*, 15–16, 20–26.
7. Yuhachev, S.P. (2012). Features of Venture Investment in Contemporary Russia. *Socio-economic phenomena and processes*, 5–6, 156–161.
8. Zenin, I.A. (1977). Science and Technology in Civil Law. Moscow: Publishing House of the Moscow Uniate.

Ю. М. ЖОРНОКУЙ

доктор юридических наук, доцент, заведующий кафедрой гражданского права и процесса
Харьковского национального университета внутренних дел

ОРГАНИЗАЦИОННО-ПРАВОВЫЕ ФОРМЫ ЮРИДИЧЕСКИХ ЛИЦ – СУБЪЕКТОВ ВЕНЧУРНОГО ИНВЕСТИРОВАНИЯ: КАКИМИ ОНИ ДОЛЖНЫ БЫТЬ?

В статье рассмотрены вопросы проблематики определения организационно-правовых форм юридических лиц, функционирующих в сфере инновационной деятельности – субъектов венчурного предпринимательства. Обращается внимание на необходимость в четкой регламентации на уровне Закона Украины «Об инновационной деятельности» организационно-правовых форм таких субъектов. Отстаивается позиция двойкой юридической природы венчурного предприятия, которое может признаваться и юридическим лицом (организационно-правовая форма), осуществляющим венчурное предпринимательство, и объектом гражданско-правовых отношений (целостный имущественный комплекс). Автор приходит к выводу о том, что организационно-правовыми формами юридических лиц – субъектов венчурного инвестирования должны признаваться акционерное общество либо общество с ограниченной ответственностью.

Ключевые слова: юридическое лицо, венчурное предпринимательство, инновационная деятельность, акционерное общество, общество с ограниченной ответственностью.

Yu. M. ZHORNOKUI

Leading Researcher of the Scientific and Research Institute of Providing Legal Framework for the Innovative Development of National Academy of Law Sciences of Ukraine, 2nd PhD, Associate Professor

ORGANIZATIONAL AND LEGAL FORMS OF LEGAL ENTITIES – THE SUBJECTS OF VENTURES INVESTMENT: HOW DO THEY HAVE TO BE?

Problem setting. At the current stage of the development of Ukrainian legislation and legal doctrine in the field of innovation activity and its kind of venture business, legal entities are solely admitted as their subjects. This indicates on the imperfection of Ukrainian legislation in the context of admitting individuals as the same subjects. However, admitting legal entities as the subjects of such activities does not solve all the problems, since the legislation of Ukraine does not contain a clear regulation of their organizational and legal forms, and a number of legislative acts contains a list that does not meet either the provisions of the Civil Code of Ukraine or the norms of the Commercial Code of Ukraine.

Analysis of recent researches and publications. The current state of the legal doctrine does not make it possible to unambiguously state about clear developments of the types of organizational and legal forms of legal entities that are admitted as the subjects of venture business. It should be noted that studying the works of scholars in Ukraine does not create an unified system of understanding certain entities as the subjects of venture business, since it has been offered to admit them as technopolises, technology parks, business incubators, etc. At the same time, we did not find any scientific or educational literature, where the author's vision on the creation of the subjects of innovation activity (venture business) in the concrete organizational and legal form of a legal entity would be expressed.

Target of research. The objective of the research is to clarify possible organizational and legal forms of legal entities – the subjects of ventures investment.

Article's main body. Legal entities in the field of venture business occupy a special position due to the possibility of conducting developments of the objects of industrial property rights and the realization of property rights to their use. The issue of correlation between the provisions of the Civil Code of Ukraine, the Commercial Code of Ukraine and a number of legislative acts in the context of the ratio between the concepts of «a legal entity» and «an enterprise» is relevant. This makes it possible to note that the dual nature of such an economic phenomenon as «an enterprise» necessitates the consideration of its legal form of participation in economic relations of both a legal entity, and the object of civil relations.

The implementation of the concept of «innovative structure» is inappropriate, since it artificially substitutes the concept of a legal entity. It is important to draw attention to the fact that the content of the definitions of «innovative structure» and «a legal entity» does not fully characterize their legal nature; however, the legislator compares them. Taking into account the provisions of the Art. 83 of the Civil Code of Ukraine we emphasize attention on the fact that organizational and legal forms of a legal entity are a company or an institution. We believe that “innovative structure” can not be created as an institution, since for doing venture business, the direct participation in the realization of such activities is stipulated. Therefore, legal entities engaged in venture business are created exclusively as companies.

Legal entities in the field of venture business may be created solely as joint-stock companies or limited liability companies. The basis for such a vision is consideration of the peculiarities of implementing venture business and taking into account the increased risk to obtain a negative result from such an activity.

Conclusions and prospects for the development. The author has indicated an urgent need for clear regulation of the organizational and legal forms of such entities at the level of the Law of Ukraine «On Innovation Activity». The author espouses the view of the dual legal nature of ventures company, which can be admitted as a legal entity (organizational and legal form), which carries out venture business, and the object of civil and legal relations. The author comes to the conclusion that organizational and legal forms of legal entities – the subjects of venture investment should be admitted as joint-stock companies or limited liability companies.

Keywords: legal entity, ventures company, innovation activity, joint-stock company, limited liability company.